

PACTE DELS ALCALDES I ALCALDESSES

ATÈS que el Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic ha confirmat que el canvi climàtic és una realitat i que la utilització d'energia per a activitats humanes n'és responsable en gran part;

ATÈS que la UE, el 9 de març de 2007, va adoptar el paquet de mesures «Energia per a un món que canvia», amb el qual es comprometia de manera unilateral a reduir les emissions de CO₂ un 20 % abans del 2020, com a resultat d'un augment del 20 % de l'eficiència energètica i una quota del 20 % de fonts d'energia renovables en el mix energètic;

ATÈS que el Pla d'Acció sobre Eficiència Energètica de la Unió Europea: Realitzar el Potencial inclou com a prioritat la creació d'un pacte d'alcaldes i alcaldesses;

ATÈS que el Comitè de les Regions de la UE subratlla la necessitat de sumar les forces locals i regionals, ja que la governança multinivell és una eina efectiva per potenciar l'eficàcia de les mesures que s'han de prendre contra el canvi climàtic, i, per tant, promou la participació de les regions en el Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses;

ATÈS que estem disposats a seguir les recomanacions de la Carta de Leipzig sobre ciutats europees sostenibles, referents a la necessitat de millorar l'eficiència energètica;

ATÈS que coneixem l'existència dels Compromisos d'Aalborg, com a base de molts esforços que estan en marxa per a la sostenibilitat urbana, i dels processos de l'Agenda 21 Local;

ATÈS que reconeixem que els governs locals i regionals comparteixen amb els governs nacionals la responsabilitat de combatre l'escalfament global i s'hi han de comprometre amb independència que també ho facin les altres parts implicades;

ATÈS que els pobles i les ciutats representen directament o indirecta (a través dels productes i serveis utilitzats pels ciutadans) més de la meitat de les emissions de gasos d'efecte hivernacle derivades de la utilització d'energia relacionada amb l'activitat humana;

ATÈS que el compromís de la UE de reduir les emissions només es podrà assolir si els grups d'interès locals, els ciutadans i les seves agrupacions el comparteixen;

ATÈS que els governs locals i regionals, com a administració més propera al ciutadà, han de prendre la iniciativa i donar exemple;

ATÈS que moltes de les accions necessàries per afrontar el canvi climàtic, relacionades amb la demanda energètica i les fonts d'energia renovables, entren en l'àmbit de les competències dels governs locals o bé no es podrien dur a terme sense el suport polític d'aquests;

ATÈS que les mesures descentralitzades eficaces en l'àmbit local poden ajudar els estats membres de la UE a complir els compromisos de reducció de l'emissió de gasos d'efecte hivernacle;

ATÈS que els governs locals i regionals de tot Europa estan reduint els contaminants que provoquen l'escalfament global mitjançant programes d'eficiència energètica, incloent-hi la mobilitat urbana sostenible, i el foment de les fonts d'energia renovables;

NOSALTRES, ELS ALCALDES I ALCALDESSES, ENS COMPROMETEM A:

Superar els objectius establerts per la UE per al 2020 i reduir les emissions de CO₂ als nostres territoris respectius com a mínim el 20 %, mitjançant la implementació d'un pla d'acció per a l'energia sostenible, als sectors d'activitat que siguin rellevants per a les nostres competències. El compromís i el pla d'acció seran ratificats mitjançant els nostres procediments respectius.

Preparar un inventari de referència de les emissions com a fonament del Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible.

Presentar el Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible dins de l'any següent a l'adhesió formal de cadascun de nosaltres al Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses.

Adaptar les estructures de les ciutats, incloent-hi l'assignació de recursos humans suficients, per emprendre les mesures necessàries.

Mobilitzar la societat civil de les nostres àrees geogràfiques perquè participi en el desenvolupament del Pla d'Acció, esbossant les polítiques i mesures necessàries per executar els objectius del Pla i assolir-los. Cada territori haurà de redactar un pla d'acció i presentar-lo a l'Oficina del Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses dins de l'any següent a la signatura.

Presentar un informe d'execució, com a mínim un cop cada dos anys a partir de la presentació del Pla d'Acció, per avaluar-lo, fer-ne el seguiment i verificar-ne el compliment.

Compartir la nostra experiència i saber fer amb altres unitats territorials.

Organitzar jornades de l'energia o de ciutats del Pacte, en cooperació amb la Comissió Europea i altres grups d'interès, per tal que els ciutadans es puguin beneficiar directament de les oportunitats i dels avantatges que ofereix un ús més intel·ligent de l'energia, i per tal d'informar amb regularitat els mitjans de comunicació locals sobre els progressos del Pla d'Acció.

Assistir a la Conferència de la UE d'Alcaldes i Alcaldesses per a una Europa amb Energia Sostenible que se celebra anualment, i **fer-hi aportacions**.

Difondre el missatge del Pacte als fòrums adequats i, concretament, animar altres alcaldes a afegir-s'hi.

Acceptar l'acabament de la nostra pertinença al Pacte, després de rebre una comunicació prèvia per escrit del Secretariat, en qualsevol dels supòsits següents:

- a) no lliurar el Pla d'Acció per a l'energia sostenible durant l'any següent a l'adhesió formal al Pacte;
- b) no complir l'objectiu global de reducció de CO₂ establert al Pla d'Acció per no haver-lo executat o per haver-ho fet de manera insuficient;
- c) no presentar un informe en dos períodes successius.

NOSALTRES, ELS ALCALDES I ALCALDESSES, DONEM SUPORT A:

La decisió de la Comissió Europea de posar a punt, i finançar amb el seu pressupost, una estructura de suport tècnic i promocional, que inclogui la posada a punt d'instruments d'avaluació i seguiment, mecanismes per facilitar l'intercanvi de saber fer entre territoris, i instruments per facilitar la rèplica i multiplicació de mesures eficaces, dins del seu pressupost.

La funció de la Comissió Europea d'assumir la coordinació de la «Conferència de la UE d'alcaldes i alcaldesses per a una Europa amb energia sostenible».

La intenció declarada de la Comissió Europea de facilitar l'intercanvi d'experiències entre les unitats territorials participants, el subministrament de directrius i models de referència que puguin ser aplicats, i la vinculació amb les activitats i xarxes existents que donen suport a la tasca dels governs locals en l'àmbit de la protecció climàtica. Els models de referència s'haurien de convertir en part integrant d'aquest Pacte, que s'estipularia als annexos.

El suport donat per la Comissió Europea al reconeixement i la visibilitat pública de les ciutats i pobles que participen en el Pacte a través de la utilització d'un logotip exclusiu per al projecte d'una Europa amb energia sostenible i la seva promoció mitjançant els instruments de comunicació de la Comissió.

El ferm suport del **Comitè de les Regions** al Pacte i als seus objectius, en representació de les autoritats locals i regionals de la UE.

L'ajuda que els estats membres, regions, províncies, ciutats mentores i altres **estructures institucionals** que donen suport al Pacte ofereixen als municipis més petits per tal que puguin complir les condicions establertes en aquest Pacte.

NOSALTRES, ELS ALCALDES I ALCALDESSES, CONVIDEM:

La Comissió Europea i les administracions nacionals a establir programes de cooperació i estructures de suport coherents que ajudin els signataris a executar els nostres plans d'acció per a l'energia sostenible.

La Comissió Europea i les administracions nacionals a considerar les activitats del Pacte com a prioritats dels seus programes respectius de suport i informin les ciutats i les facin participar en la preparació de polítiques i programes de finançament que afectin l'àmbit local en el terreny dels seus objectius.

La Comissió Europea a negociar amb els agents financers per establir productes de finançament dirigits a afavorir la realització de les tasques incloses en els plans d'acció.

Les administracions nacionals a fer participar els governs locals i regionals en la preparació i execució dels plans d'acció nacionals per a l'eficiència energètica i dels plans d'acció nacionals per a les fonts d'energia renovables.

La Comissió Europea i les administracions nacionals a donar suport a l'execució dels nostres plans d'acció per a l'energia sostenible de manera coherent amb els principis, normes i modalitats ja acordats, i els que les parts puguin acordar per al futur a escala mundial, en particular dins de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (CMNUCC). La nostra implicació activa en la reducció de les emissions de CO₂ també podria tenir com a resultat un objectiu global més ambiciós.

NOSALTRES, ELS ALCALDES I ALCALDESSES, ENCORATGEM ELS ALTRES GOVERNOS LOCALS I REGIONALS A AFEGIR-SE A LA INICIATIVA DEL PACTE DELS ALCALDES I ALCALDESSES I ANIMEM ELS ALTRES GRUPS D'INTERÈS RELLEVANT A FORMALITZAR LA SEVA CONTRIBUTIÓ AL PACTE.

ANNEXOS

1. Funcions dels governs locals a l'hora d'implementar actuacions

Les mesures a favor de l'eficiència energètica, els projectes d'energies renovables i la resta d'actuacions relacionades amb l'energia es poden aplicar en diversos sectors d'activitat dels governs locals i regionals.

- Consum i prestació de serveis

Els governs locals ocupen nombrosos edificis que utilitzen quantitats importants d'energia, com ara en calefacció i il·luminació. Amb la introducció de programes i mesures d'estalvi d'energia als edificis públics es podria aconseguir un estalvi considerable.

Els governs locals i regionals, a més, proporcionen serveis que consumeixen molta energia, com el transport públic i l'enllumenat urbà, en els quals es poden introduir millores. Fins i tot en els casos en què les autoritats contracten aquests serveis a altres proveïdors, es poden aplicar mesures per reduir l'ús d'energia mitjançant els contractes de subministrament i serveis.

- Planificació, desenvolupament i regulació

La planificació territorial i l'organització del sistema de transport són responsabilitats de la majoria dels governs locals i regionals. Les decisions estratègiques relacionades amb el desenvolupament urbà, com ara evitar el creixement en taca d'oli, poden reduir la utilització d'energia per al transport.

Els governs locals i regionals sovint poden tenir una funció reguladora; per exemple, establint normes de rendiment energètic o estipulant la incorporació d'instal·lacions d'energia renovable als edificis nous.

- Assessorament, motivació i paper exemplificatiu

Els governs locals i regionals poden contribuir a informar i motivar els veïns, negocis i altres grups d'interès locals sobre la manera d'utilitzar l'energia d'una forma més eficient. Les activitats de conscienciació són importants per fer participar tota la comunitat en les polítiques d'energia sostenible. Els infants són una audiència important per als projectes d'estalvi d'energia i ús d'energies renovables, ja que transmetran les lliçons apreses també fora de l'escola. També és important que les autoritats donin exemple i que tinguin un paper exemplar en les activitats relacionades amb l'energia sostenible.

- Producció i subministrament

Els governs locals i regionals poden promoure la producció local d'energia i l'ús de fonts d'energia renovables. En són un bon exemple les xarxes de climatització centralitzades per cogeneració que utilitzen biomassa. A més, els governs locals i regionals poden encoratjar els ciutadans a executar projectes d'energies renovables oferint suport econòmic a les iniciatives locals.

2. Models d'excel·lència (MdE)

Els *models d'excel·lència* es defineixen com aquelles iniciatives i programes que representen un model mundial d'aplicació eficaç de conceptes de desenvolupament d'energia sostenible en entorns urbans. Els representants dels models d'excel·lència afirmen, mitjançant el Pacte, que estan disposats a compartir la seva experiència i a ajudar les ciutats a posar en funcionament enfocaments similars quan sigui pertinent i oportú. Així mateix, es comprometen a facilitar la transferència de coneixements mitjançant la distribució d'informació, incloses directrius, la participació en esdeveniments dels signataris del Pacte i, en general, la cooperació diària amb el Pacte.

3. Estructures de suport

El Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses està obert a les ciutats europees de qualsevol mida. Aquelles ciutats i pobles que a causa de la seva mida no tinguin els recursos necessaris per preparar un inventari o per elaborar un pla d'acció haurien de rebre el suport de les administracions que sí que els tinguin. Aquestes estructures de suport poden ser regions, províncies, comarques, aglomeracions, zones NUTS III o ciutats mentores. La Comissió reconeixerà explícitament totes les estructures de suport com a agents clau del Pacte. El grau d'implicació en el Pacte, així com les condicions específiques de la implicació, incloent-hi la capacitat de decisió, es detallaran en un acord específic per escrit.